

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
în America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Să ne dăm copiii la școli practice!

Nime nu poate spune că poporul român nu este iubitor de carte. Se poate doară dovedi cu statistica în mână, că nici un popor din această țară nu și-a dat atâția copii la școală ca poporul nostru.

Năcazul e că i-a dat tot numai la licee, cu gândul să-i facă domni mari: medici, advocați, judecători, profesori, ingineri și așa mai departe.

S'a întâmplat însă că, după abia 14 ani de Românie Mare, toate carierele acelea s'au umplut și că astăzi foarte mulți bacalauriași și absolvenți de universitate stau desnădăduși pe capul părinților sau a rudeniilor. Pe când dacă aceștia ar fi îmbrățișat cariere practice, astăzi aveau pâinea în mână și nu trebuiau să fie ținuți de către alții.

Cea mai mare greșală o fac apoi mai ales părinții aceia cari își poartă fetele pe la cele universități. Câte dintre aceste fete nu s'au nefericit pe la cele universități și câte dintre absolventele universităților n'au astăzi slujbe! E rău de băieții fără de slujbe, e și mai rău însă de fetele cari sunt silite să stea, învățate cum sunt, pe capul părinților și a rudeniilor.

Ce este de făcut?

Să ne dăm copiii la școli practice, la cele de arte și meserii, la cele comerciale, profesionale și de menaj.

La arte și meserii băieții noștri vor învăța tot felul de arte cum este sculptatul și desenul, și tot felul de meserii frumoase, prin cari vor putea câștiga bani mulți. Până acuma aceste arte și meserii nu le știau decât străinii, ba chiar și astăzi la fabricile de sticlă și de teracotă lucrează tot muncitori străini. Să ni-i trimitem apoi la școlile comerciale, din cari se aleg comercianții de seamă, apoi funcționarii dela bănci, căile ferate și poștă.

Fetele să ni-le înscriem la școlile de menaj, unde învață cum să fiarbă, să curețe, să coase și să țese, cu un cuvânt, cum să conducă o gospodărie. Să ni-le înscriem la școlile profesionale, unde învață țesutul, brodatul, cusutul și alte lucruri foarte folositoare, iară fetele cele mai de seamă pot deveni pe urmă profesoare de țesut, brodat și cusut. Să le mai dăm apoi la școlile comerciale superioare, de unde ies funcționare la bănci, poștă și cale ferată.

La licee și școli normale să nu trimitem decât băieții și fetele cele mai de seamă, cari au ieșit cu medii foarte mari, având cel puțin media 7-8. Cei sub 7-8 să-și vadă de cariere practice, cari se plătesc astăzi mult mai bine decât cele științifice.

O școală bună

— Fetele trebuie să fie gospodine bune — Părinții să-și aducă fetele la Școala de menaj —

În săptămâna trecută a fost la mine săteanul Tudor Pădureanu, dintr'o comună de pe Secaș. Spunea, că are un fecioraș pe care vrea să-l aducă la școală la Blaj și voia să știe ce scrisori îi trebuie și pe când se fac înscrierile. După ce îi dau toate lămuririle, îmi spune, că are și o fetișcană, care în anul trecut a isprăvit patru clase primare la școala din sat. A vrut s'o aducă la școală la Blaj, s'o facă domnișoară, dar tot a auzit și a cetit prin gazete, că sunt atâtea fete dela sate, cari au isprăvit școlile celea mari dela orașe și acum stau acasă, fără nici o slujbă, iar sa lucreze la câmp le e rușine. — Decât așa, — zice badea Tudor — mai bine o găzdoaie harnică și fruntașă acasă, în sat. Eu, mulțam lui Dumnezeu, am moșioară destul de frumoasă și ași putea să plătesc pentru ea pe la școli și s'o fac domnișoară. Nu vreau însă să ajung ca și Niță Moraru din Arborăș, care are două fete și pe amândouă le-a făcut domnișoare, purtându-le pe la școlile celea mari dela Blaj și dela Cluj și acum stau acasă, fără nici o slujbă, iar el abia poate câștiga atâta cât îi trebuie pentruca să le cumpere rochii și păpuși.

— Foarte bine, bade Tudore, fi sic eu, ești om cu minte, că nu te trudești să-ți faci fata domnișoară. S'o aduci însă la Blaj, să învețe să coase, să țese, să pregătească bine mâncările și să-și știe ținea în rând casa. Acestea trebuie să le stie o fată, iar pentru cărțile cu învățatură înaltă îți va rămânea feciorașul pe care acum vrei să-l aduci la școală la Blaj.

— Este în Blaj și școală unde fetele pot să învețe rânduiala din casă? — întrebă badea Tudor Pădureanu.

— Este, Școala de menaj, care până în anul trecut a fost în Obreja, unde era și Mănăstirea călugărițelor. Acum s'a mutat la Blaj. La aceasta școală se învață toate lucrurile pe cari trebuie să le știe o fată, care vrea să ajungă bună gospodină. Învață să coase tot felul de haine și să cârpească; învață să fiarbă și să pregătească tot felul de mâncări; învață să spele și să țină curățenie și rânduială bună în casă și învață să se știe purta și să știe cum să primească un oaspe când vine la casă.

D-Ta îți aduci aminte, de când am fost odată la masă la un vecin al DTale. Ai stat la masă chiar lângă mine și eu n'am mâncat aproape nimic, pentrucă mâncările nu erau chiar bine pregătite și s'a pus la masă mai întâiu friptura și după aceea supa. Iar femeile, cari aduceau supa, așa țineau blidele, că aproape tot degetul cel mare era în supă.

O fată, care a învățat numai câteva luni la școala de menaj, nu va pune mâncările la masă, cum le pune nana Irină, când am fost eu la D-voastră.

La școala de menaj din Blaj se primesc și fete de pe sate, cari au cel puțin patru clase primare și vrâstă de 13 ani. Și ar fi chiar bine, ca cei mai mulți oameni de pe sate să-și aducă fetele la școala de menaj. Astăzi, în orice atelier se primesc mai bucuroși măestre, cari au învățat la școala de menaj. Asemenea și supraveghetoarele și econoamele de pe la școli, trebuie să aibă școala de menaj. Acestea fete își găsesc mai repede slujbă, decât fetele, cari au învățat pe la școli înalte și s'au făcut domnișoare.

Taxa ce trebuie plătită e mai mică ca și la orice școală. Abia 7000 Lei pe anul întreg. Aici e socotită și înscrierea, taxa școlară și taxa de internat; pot să fie și bursiere, cari plătesc pe anul întreg numai jumătate.

Badea Tudor Pădureanu a rămas foarte mulțumit și a spus, că de bună seamă își aduce fata la Școala de menaj și va spune și altor oameni din sat să-și aducă fetele la aceasta școală, fiind o școală bună și foarte folositoare.

Ion Popu-Câmpeanu

Doi copii înecați în Dunăre. Copiii Gheorghe și Niculae Stanciu, cel dintâiu de 14 ani, iar al doilea de 8 ani, din Brăila, au mers să se scalde în Dunăre. Niculae, neștiind înota a fost prins de vârtejul apei și s'a înecat. Gheorghe văzând nenorocirea fratelui său, a sărit să-l scape, dar a fost prins și el de vârtejul apei și tras la fund. Târziu de tot, tatăl lor, văzând că copiii nu se mai reîntorc a plecat la Dunăre, unde le-a găsit numai hainele. Mai târziu s'a pescuit și cadavrul unuia dintre copii. Cadavrul celuilalt nu s'a mai găsit.

P. C. V. Maria, hrănește pe copiii Ei (După P. Kasmir Riedl S. I.)

Sfântul Alfonso Maria de Liguri, în scrierile lui prin cari preamărește și laudă pe P. C. V. Maria ne povestește următorul caz, întâmplat cu doi călugări din ordul sfântului Francisc serafic.

Cei doi călugări mergând spre un loc de peregrinaj, unde s'au întâmplat mai multe minuni prin întrepunerea P. C. V. Maria, au trecut prin o pădure mare și deasă. Au mers ei au mers înainte, călcând bărbătește, dar pădurea aceea parcă nu se mai termina. A început deja să se întunece, iar ei erau încă tot în desișul pădurii. Când au văzut, că în fața lor e întunecet beznă, inimile lor au fost cuprinse de frică și groază.

A merge mai departe s'au convins, că e imposibil și deci și-au pus întrebarea, cum să se odihnească ei aici în desișul pădurii?

S'au temut de oameni răi și de animale sălbatice. În clipele acestea grele ei s'au rugat Preacuratei V. Maria și încet și mulcom au început să cânte imnuri de preamărire întru onoarea Ei.

Abia și-au început cântările și îndată a dispărut frica din inimile lor și s'a trezit în ei speranța, că cea mai sfântă dintre Fecioare nu-și va uita de ei și cu mult curaj au plecat mai departe și nu peste mult au văzut o lumină, care licărea din depărtare. Inima lor, de bucurie, a început să zvâcnească mai tare și aducând mulțumită Vergurei Maria au mers spre lumina aceea și cât de mult s'au mirat când au ajuns acolo și au găsit un palat, care era cuprins de o lumină orbitoare.

La început inimile lor au fost cuprinse de spaimă, fiindcă s'au cugetat, la aceea, că poate acolo sălășluiesc niște oameni răi și deja volau să plece mai departe, când deodată s'a deschis o ușă, în pragul căreia apăru un tânăr de toată frumusețea, care i-a salutată cu multă atenție și i-lubri și i-a întrebat că ce poftesc?

Am dori un adăpost peste noapte — și răspunse călugărul, — noi dormim ori unde și nu voim să vă facem nici cea mai mică supărare și incomodare.

Domnul acesta tânăr a plecat și nu peste mult timp s'a reîntors și le-a zis: Doamna vă chiamă în casă! — și i-a condus într'o odaie luminată feeric, unde lângă o măsuță ședea o doamnă frumoasă care citea într'o carte de rugăciuni.

Călugărul intrând în odaia aceasta, s'au plecat adânc în fața acestei doamne, salutându-o cu cuvintele: „Lăudat să fie numele lui Isus Hristos“, iar ea le-a răspuns: „In vecii vecilor. Amin“. Cu cuvinte blânde i-a rugat să stele pe scaune și apoi i-a întrebat, că unde se duc? și de ce se duc acolo? I-a compătimit foarte mult, că sunt așa obosiți și i-a întrebat că de unde sunt și că țin ei cu strictețe toate regulile de viață prescrise unui călugăr. În mărturisirea lor se da oare cinstea cuvenită Preacuratei Vergure Maria? Când ei au răspuns afirmativ, stăpâna căsii a zâmbit cu blândețe. Din clipa aceea acești călugări au simțit în inimile lor o dragoste tot mai mare față de Isus Hristos și P. C. V. Maria.

Peste câțva timp a venit în odăile din

nou acel tânăr, iar stăpâna căsii a poruncit să le aducă ceva de cină acestor oaspeți. Îndată li-s'a pregătit masa, iar pe masă au fost puse multe feluri de mâncări și fructe gustoase, necunoscute de ei până acum. Ei au mulțumit apoi din toată inima, lui Dumnezeu și stăpânei casei, pentru aceasta găzduire nebanuită și neașteptată.

După ce au cinat, stăpâna căsii a dispus, să fie conduși în odaia de lângă poartă. Aici iarăși au înălțat rugăciuni de mulțumită lui Dumnezeu și Vergurei Maria pentru această minunată purtare de grije, iar după aceea au adormit liniștiți.

Trezindu-se dimineața din somn, au voit să plece cât mai repede la drum. S'au dus la stăpâna căsii spre a-i mulțumi pentru buna găzduire, și au regăsit-o tot în odaia aceea unde au întâlnit-o seara.

Doamna căsii a luat o hârtie și până când ei i-au mulțumit pentru găzduire, ea a scris ceva pe acea bucată de hârtie, pe care a predat-o apoi călugărului mai bătrân, care nici nu s'a uitat cui e adresată, ci a ascuns-o în sân și mulțumind din nou stăpânei căsii, au pornit la drum, fiind petrecuți până la poartă de această femeie milostivă.

Călugărul aceștia îndată ce au ieșit din acest palat, au devenit curioși și au voit să vadă cui e adresată scrisoarea aceea dar nu era scrisă nici o adresă. S'au întors deci înapoi dar nu se mai vedea nici o urmă din acel palat. Au desfăcut deci scrisoarea, în care au găsit scrise următoarele cuvinte: „Eu sunt Maria, pe care a-ți văzut-o; pentru iubirea ce o aveți față de mine v'am primit și v'am dat loc de adăpost peste noapte; să mă iubiți și pe mai departe și să-mi serviți Mie, Eu vă voi răsplăti cu îmbelșugare credința voastră și în toată viața voastră vă voi sta într'ajutor, îndeosebi în ceasul morții, iar dedesupt erau scrise cuvintele: „Eu sunt Vergura Maria“.

Nici nu ne putem închipui cât de mare a fost bucuria lor și iubirea lor față de Preasfânta Fecioară Maria, pentru bunătatea ei nemărginită, ce a arătat-o față de acești călugări. Cu câtă credință au servit ei apoi Preacuratei V. Maria, până în clipele cele mai de pe urmă ale vieții lor!

Și noi, toți, să mergem în peregrinaj în cer la Preacurata Fecioară, unde ea stăpânește în palatul cel mai frumos, în Ralu, unde îi servesc Ei Ingerii și toți sfinții.

Drumul, care ne conduce în cer, este greu de străbătut și întunecat, ca și o pădure bătrână, seculară, iar noi suntem încunjuțați de atâtea ispite și poftte trupesti. Aici diavolul ca un leu răcnind umblă în jurul nostru, ca să ne sfășie și înghiță pe noi; dincolo oameni răi să stătuiesc împotriva noastră și ne atrag spre rău, ba chiar și propriile noastre trupuri ne atrag spre lucrurile cele rele. În jurul nostru bezna întunericului, în inimile noastre s'a stins flacăra luminoasă a credinței, iar noi nu ne putem odihni nici o clipă, fiindcă fiecare minută ne amenință cu pierderea ceriului. Peste pădurea aceasta întunecoasă, peste lumea aceasta stăpânește P. C. V. Maria, care lucrește în palatul Ei, în sfânta Biserică; Ea aici ne primește cu multă bucurie pe noi; aici ne dă nouă mâncare cerească, însuși sfântul trup și sânge al Fiului Ei, sfânta Cuminecătură; aici fiecare după meritele lui își regăsește odihna mult dorită. Și tu, iubite creștine — ca și acei călugări — cunoști bunătatea inimei Preacuratei F. Maria, rostește deci numai adeseori numele cel sfânt al Ei și cunoscând milostivirea Ei, recitește adeseori scrisoarea aceea pe care ți-o adresează și ție: „Să Mă iubiți și pe mai departe și să-mi scrieți Mie, Eu vă voi răsplăti cu îmbelșugare credința voastră

și în toată viața voastră vă voi sta într'ajutor, îndeosebi în ceasul morții“.

Noi nu suntem vrednici ca P. C. F. Maria să ni-se arete nouă în chip vizibil, dar într'un fel nevăzut nu ne primește oare Ea sub scutul Ei ocrotitor? Oare nu ne apără Ea de o moarte neașteptată și năpraznică? Ca și o mamă bună, care nu doarme, ci își leagă copilășul Ei și ca un înger apărător veghează peste el, tot astfel P. C. F. Maria ne acopere cu scutul ei ocrotitor și astfel noi trăim liniștiți sub aripile Ei ocrotitoare. Milostivirea Ei este aceea, că noi n'am murit încă în noaptea aceasta și că n'am ajuns în Iad.

Și dacă noi toate acestea le dobândim dela Dumnezeu cu ajutorul Preasfintei Fecioare Maria, atunci vom putea dobândi tot cu ajutorul Ei tot aceea, de ce avem lipsă în viața aceasta pământească. Preacurată Fecioară Marie! Pentru toate aceste daruri Ție ți-se cuvine laudă și mărire, acum și pururea și în vecii vecilor!

Oare, când te vom cerceta pe Ține în palatul Țău cel ceresc? Când vom putea oare, să-ți cântăm acolo imnuri de mulțumită? O, învrednicește-ne pe noi de acestea toate cât mai curând, Preacurată Vergură Marie, Maica îndurării.

Preot Valeriu Crișan

Mare sărbătoare la Mănăstirea de călugărițe din Blaj

Nu e mult de când, prin mijlocirea și cu ajutorul Înalt Preasfințitului Mitropolit Dr. Vasile Suci, s'a întemeiat Mănăstirea de călugărițe dela Blaj și azi aceasta mănăstire numără peste 130 de membre. Unele dintre membrele mănăstirii sunt în Blaj și conduc Internatul școlilor de fete din Blaj, iar altele sunt împărțite la Brăila și la Craiova, unde conduc două școli primare, apoi la Geoagiul de Jos, Aiud, Craiova și Reghin, unde împlinesc slujba de infirmiere, adică îngrijitoare de bolnavi în spitale.

La Cluj, membrele acestei mănăstiri, conduc un Internat pentru fetele cari învață la școlile din Cluj și la toamnă vor deschide și o școală urbană și una normală de menaj în care multe fete pot să învețe și să-și câștige o creștere bună, creștinească.

Multe fete doresc să intre în șirul membrilor acestei Mănăstiri, unde se duce o viață adărată îngerească, însă plină de muncă și jertfă.

Primirea membrilor se face totdeauna cu mare sărbătoare.

În anul acesta aceasta, sărbătoare s'a ținut în 15 August, ziua de Sântă Maria. Cinci fete candidate s'au înveșmântat, iar șapte surori au depus votul. Pentru aceasta mare zi, s'au pregătit vreme de zece zile, rugându-se într'una și ascultând predicile ținute de P. E. Emanoil Popa dela București.

În numele Înalt Preasfințitului Mitropolit, a împlinit slujba bisericească, Părintele canonic Ștefan Roșianu. La slujbă au fost de față toate surorile din Mănăstire, părinții și frații celor ce se înveșmântau și aveau să depună votul, precum și foarte mulți domni și doamne din Blaj.

Întreaga biserică strălucea de bucuria și fericirea ce se vărsa din sufletele celor cari erau de față. Cele 12 fecioare păreau niște îngeri coborâți în mijlocul nostru. Și multe mame plâneau de bucurie, văzându-și fetele cuprinse de văpaia dragostei față de Mirele cel ceresc.

Iată și numele celor șapte, surori cari au depus votul călugăriei:

Angela Maria Petean din Palanca, care mai are încă 4 surori în mănăstire, iar un frate e călugăr la Mănăstirea dela Bixad. Părinții ei, ținând să fie de față la sărbătoarea ficei lor, au venit cu căruța dela Pălătea până la Blaj, aducând cu ei și pe 2 frațiori mai mici. *Imelda Ileana Carpa*, *Inocenția Maria Vana*, *Latina Lucreția Copil* și *Perpetua Ana Orian*, toate orfane de războiu și cele dintâu trei învățătoare, iar ultima maiastră de bucătărie. *Laurenția Maria Cherecheș* și *Otilia Lucreția Pop*.

Numele celor cinci candidate, cari au primit înveșmântarea este:

Ciora Roxalia, care a primit numele de *Sora Constantina*; *Graur Lucreția*, care a primit numele de *Sora Teresita*; *Nistor Maria* care a primit numele de *Sora Bonaventura*; *Nagy Victoria*, care a primit numele de *Sora Gertruda*, și *Deac Ana* care a primit numele de *Sora Georgina* celea dintâu patru au făcut și Liceul și au și bacalaureatul.

Cununie. În 21 August c. Duminică la ora 10 dimineața se celebrează în Cluj, Capela Căminului Surorilor Sf. Maria, Str. Avram Iancu, cununia religioasă a medicului nostru arhidiecezan *Dr. Virgil V. Baican*, cu d-soara *Elvira Mureșan*, din Chechiș, județul Sălaj. Aceasta ține loc de orice alt anunț. Sincerile noastre felicitări.

Banii de argint au sosit. În zilele trecute au sosit la Constanța, cu vaporul *Runo*, cel dintâi transport din banii de argint de câte 100 Lei, fabricați în Franța și în Anglia. Banii aceștia vor înlocui hârtiile de 100 Lei, cari se mai găsesc pe la oameni, precum și banii de 20 Lei cu chipul Marelui Voevod Mihai. În felul acesta se vor mai împușina banii mărunți.

Stomac sănătos. Fiecare om vrea să aibă stomac sănătos. Aceasta o poate ajunge numai dacă ține anumite reguli la mâncare și anume: să nu mănânce prea repede; să mestecă bine și încet; să nu iee mâncărul ori beuturi prea fierbinți ori prea reci; să nu bea câtă vreme are mâncare în gură; să nu mănânce când e prea obosit, năcăjit ori supărat; să nu fumeze când mănâncă.

Unt vopsit. Pentruca untul să fie frumos la vedere și gustos, se obișnuiește să se vopsească în culoarea galbenă a paiului. Vopsirea se face cu zeamă de morcovi. Zeama se pregătește, trecând morcovii curățiți printr'o răzătoare și storcându-i. Zeama căpătată se amestecă cu puțină smântână curată și proaspătă. Cu aceasta smântână se amestecă untul ce voim să vopsim. Untul vopsit este gustos și frumos la vedere. Afară de aceea are și putere hrănitore asupra oaselor și a mușchilor.

Păduchii galțelor. Vara, de multeori, galțele se umplu de păduchi. Din cauza aceasta slăbesc și se prăpădesc. Galțele pline de păduchi, trebuie curățite. Pentru aceea, cotețele se mătură și se spală bine cu leșie. După 2 zile se vărulă atât păreții cât și toată lemnăria din coteț. Lângă coteț se pun lăzi cu cenușă, trecută prin ciur, în care galțele să se poată scâlda. Galțele pline de păduchi se ung pe sub aripi și printre pene cu petrol.

Arhiduceasa Ileana a născut un fecior. În ziua de Sântă Mărie, demineața, Arhiduceasa Ileana, a dat naștere unui bălat sănătos, căruia i-se va da numele Ștefan. Lângă mamă se aflau regina României și regina Iugoslaviei. Botezul va fi peste zece zile. La botez va veni și Alfons, fostul rege al Spaniei.

Au înebunit fiindcă au mâncat porumbele. Trei copii din comuna Vetiș, au mâncat porumbele. Indată după mâncare, copiii au arătat semne de nebunie. De aceea au fost duși la spitalul din Satu-mare, unde cu mare greutate au fost lecuși. Părinții copiilor au fost pedepsiți, fiindcă nu i-au grijit destul de bine.

Prune proaspete iarna. Dacă vrem să avem și iarna prune proaspete, alegem de cu vară prune bine coapte împreună cu frunzele și crenguțele lor. Astfel le punem în borcane de sticlă bine astupate și le îngropăm în pământ la o adâncime de un metru. După câteva luni, când vom desgropa borcanul, prunele vor fi tot așa de proaspete ca și atunci când au fost rupte din pom.

În Polonia a nins. În urma căldurilor mari, cari au băntuit în munții Tatra, dela granița dintre Polonia și Cehoslovacia, vremea s'a răcit dintr'odată și a început să ningă. Zăpada a atins grosimea de câțiva centimetri și s'a topit destul de anevoie.

Stărpirea furnicilor. Furnicile, cari se urcă pe pomi, se pot stărpi, trăgând în jurul pomului cu o cretă moale un cerc lat de un deget. Furnicile fug cu groază de acest cerc. Furnicile din grădină se stărpesc, vărând în mușuroiul lor, bucățele de cărbune de teiu, cretă sau sare. Furnicile fug. Se mai pot stărpi din grădină și opărindu-le cu apă clocotită, ori stropindu-le cu petrol. Furnicile din casă, se fugăresc punând în calea lor cărbune curat de teiu, sau ungând mai multe farfurii cu miere, la care furnicile aleargă cu lăcomie și se prind. Apoi farfuriile se cufundă în apă și furnicile se înecă.

Prețul de cărăușie a lemnelor de foc. La 15 August trebuia ca prețul de cărăușie a lemnelor de foc să fie mărit. Direcțiunea generală a căilor ferate însă a hotărât, ca până la 1 Octomvrie să rămână tot prețul scăzut de până acum. Aceasta hotărâre e foarte bună, fiindcă mulți abia de aci încolo își vor putea cumpăra lemne de foc.

Omizile de pe curechlu. Când curechlu e mâncat de omizi, acestea trebuie să se stărpească. Cel mai bun și mai ușor mijloc de stărpire este următorul: se presără pe frunze puțină făină de grâu, dimineața pe rouă sau după ploale. Peste puțin omizile amorțesc, apoi se usucă și pier.

Păduchii oilor și caprelor. Păduchii oilor și caprelor se pot stărpi, folosind următorul leac: Se topește la un loc camfor, puțioasă și ceară. Cu acest amestec se ung animalele de 3-4 ori, apoi se spală bine cu apă curată. Toți păduchii pier.

Aviz

Din tabloul Catedrelor vacante dela școalele secundare din Blaj, publicat în Nr. 33 al „Ualrii Poporului”, din greșală au fost omise următoarele catedre dela Liceul de băieți:

Catedra No. 7: Latină Ellină.

Catedra No. 23: Muzică.

Catedra No. 26: Educație fizică-Sporturi.

Pentru acestea catedre, terminul de concurs este tot 25 August c.

O frumoasă moarte creștinească

Decurând s'a relators dela serviciul militar sănătos și voinic ca un brad tinărul Gheorghe Ciolac, unicul fiu în viață al fruntașului credincios Toma Ciolac din parohia română unită din Comloșul Bănățean. Plin de fericire s'a apueat de munca câmpului. Într'o bună zi se rănește la un picior într'o miriște de ovăs. Nu băgă însă în seamă acea rană și astfel se îmbolnăvește de îngrozitoarea boală „Tetanos” (inveninare de sânge), care apoi l-a repus în primăvara vieții sale. Trei zile cât s'a luptat cu moartea, a dat dovadă de o adâncă credință creștinească. De două ori s'a mărturisit, primind cu cea mai mare evlavie sf. Cuminecătura, în ceasul morții i-s'a dat iarăși deslegare de păcate. Durerile morbului le-a răbdat cu acea tărie, pe care o vedem numai în viețile sfinților. Rugăciunea nu a încetat pe buzele sale în cele trei zile de boală, ba mai mult îi făcea pe toți cari veneau să-l cerceteze, ca să se roage împreună cu dânsul. Când cei prezenți crezând, că-și dă sfârșitul i-au pus în mână lumina, le-o dășindărăpt zicând: „stați, că nu așa moare un creștin... veniți întâiu să ne rugăm...” se-nțelege că toți s'au pus în genunchi, iar el cu glas stins a rostit limpede și la înțeles rugăciunile „Tatăl Nostru” și „Născătoarea”. După aceea le-a vorbit atât de dulce, îndemnându-i să nu-l plângă pe el, ci să se ferească de păcat, spunându-le că „păcatul e cel mai mare rău”.

La un moment dat, plin de fericire și cu zâmbetul pe față, se adresează mamei sale îndurerate — în prezența tuturor — zicându-i: „Mamă, iată Dumnezeu, o cât e de frumos Dumnezeu, ridicăți-mă mai sus, că Dumnezeu e aici!” „Mamă să nu crezi că-s zăbunit (a-decă n'ar fi limpede la minte)” „O, de-ai putea să-L vezi și tu, cât e de frumos Dumnezeu” Vineri seara, în 5 August când se sbătea între viață și moarte, aude — spre mirarea tuturor — clopotele bisericii și zice: „Auziți trage la sf. Biserică de „Paraelis”... Doamne iartă mi păcatele” și acestea i-au fost cele din urmă cuvinte, căci lin și ușor și-a dat biându-i suflet în mâinile Creatorului, în etate de abia 22 ani.

Pe cât de creștinească i-a fost moartea pe atât de frumoasă i-a fost și înmormântarea, care s'a făcut Duminică în 7 August a. e. prin M. On. Valer Muntean, protopop în Sănnicolaul mare și Oa. Gheorghe Medoia parohul local.

S'a văzut cu acel prilej, cinstea de care s'a bucurat repausatul înaintea locuitorilor, fără deosebire de credință și naționalitate. Da, pentrucă dânsul avea un suflet de bunătate îngerească; din curtea lor nu ieșea un sărac, care să nu fie miluit. „Dă-i mamă ceva să nu plece cu mâna goală” zicea el. Deși era din familie bogată, el era prieten cu toți și săraci și bogați. Era de o cinste exemplară și de o hărnicie de model.

Peste 2000 (două mii) este numărul acelor, cari au aflat de bine să-i dea onorul din urmă.

S'a format un cortegiu mare; în frunte mergeau călare trei soldați roșiori, camarazi de arme, ducând și calul dânsului îndoliat, căci repausatul era călăraș cu schimbul, apoi cei 11 ministranți, după cari venea șirul fetelor cu cununi și flori; fanfara din loc; corul gr. cat, preoții, sicriul cu osemintele purtat pe mâni de camarazi de arme, după sicriu părinții, rudeniile și șirul mulțimii participante. Ceremonia prohodului — în decursul căruia ambii preoți au ținut câte o cuvântare ocazională — s'a început la ora 2 după masă și s'a terminat abia după orele 6.

Părinții îndurerăți pot fi mângâiați prin

faptul, că fiul lor a avut o moarte atât de creștinească cum nu ne prea este dat să vedem, iar noi cei rămași să ne nizuim ai urma pilda vieții sale cinstite și sfatul pe care între cumplitele dureri ale morții l-a dat celor scumpi ai săi. „Feriți-Vă de păcat, căci păcatul este eel mai mare rău“.

Omida rusească

De prin multe sate vine vestea, că s'a ivit o gadină, care face mari pagube în sămănături. Aceasta gadină e *Omida rusească*. Se numește așa fiindcă în Rusia adeseori face mari stricăciuni. Moșile întinse din Rusia sunt rău îngrijite, buruienile sunt multe și omizile se pot desvolta bine.

Omizile rusești ies din ouăle unui fluture sur roșietic. Sunt mici și foarte puțin vioaie. Culoarea lor este negricioasă, verde, iar pe spinare au două dungă albe. Pe partea din jos a corpului sunt de culoare albă murdară.

Omida rusească mănâncă tot felul de plante. Mai ales îi plac frunzele de lobodă și de știr. Se găsește pe orice buruieni, ce cresc prin locurile părăsite. Când nu mai are ce mânca pe buruieni, trece în sămănături: lanuri de grâu, porumb, sfeclă.

Trăiește vreme de o lună, apoi se vârtă în pământ unde se învâlește într'o gogoasă țesută din fire subțiri. Adeseori își face culcuș din frunze de buruieni uscate pe cari le strânge și le țese cu fire subțiri formate de ea. În acest culcuș stă vre-o trei săptămâni, schimbându-se în fluture, care iarăși începe să pună ouă.

La noi s'a ivit și a făcut mari stricăciuni mai întâiu în anul 1900, în județul Roman. În 1908 iar a făcut pagube în sămănături. În Ungaria și în Galiția încă a făcut pagube prin sămănături mai de multeori.

Pentru stărpirea acestor omizi, se întrebuintează tot felul de mijloace:

1. Omizile de pe marginea drumurilor și de prin locurile părăsite se distrug cosind buruienile îndată ce fluturele încetează să zboare. Odată cu buruienile se nimicesc și ouăle.

2. Pe pășuni și pe fânețe, stărpirea omizilor se face cu ajutorul tăvălugilor și a grapelor cu spini.

3. Pentru a împiedeca trecerea omizilor dintr'un loc într'altul, se face un șanț adânc de o jumătate de metru. Șanțul trebuie să fie la gură mai îngust și la fund mai larg. Omizile adunate în șanț se nimicesc strivindu-le, ori turnând peste ele petrol, ce se aprinde și arde toate omizile.

4. Sămănăturile atacate de omizi rusești se prăfuiesc cu prafuri otrăvitoare. Cum sunt acestea prafuri și cum trebuie să se folosească, spune Camera de Agricultură. De aceea economii năpăstuiți e bine să înștiințeze totdeauna Camera de Agricultură de unde vor primi și sfaturile și prafurile pe cari trebuie să le folosească.

5. Pomii roditori atacați de omida rusească, se stropesc cu clorură de bariu și se înfășură trunchiul cu inele cleioase.

Ori în ce loc s'ar ivi omizile rusești, economii să înștiințeze Camera de agricultură, ori pe agronomul regional, cari îndată vor lua toate măsurile de stărpire. Altfel economii vor fi păgubiți amar, iar în vremurile de azi numai pagubele să nu ne mai încerce.

Cărți nouă

Săcărămbul. Istoria comunei și a parohiei cu același nume, din județul Hunedoara, scrisă de *Prof. E. Armeanca*. S'a tipărit la Lugoj, între cărțile istorice ale diecezei, pe cari le îngrijește Păr. Canonic Dr. Nicolae Brânzeu. Cartea are 78 fețe și se vinde cu 20 Lei.

Cărțica de mai sus cuprinde istoria foarte interesantă a orașului de munte care s'a ridicat așazicând dintr-o piatră, găsită de-un cioban înainte cu vre-o două sute de ani, și a avut, într'o vreme, foarte vestite și bogate »băișaguri« de aur. Afiăm apoi însemnări despre viața bisericească a »băjeșilor« sau minerilor deacolo, despre preoții lor, despre cantori, despre clădirea bisericii, clopote, cimitir, fonduri, și alte asemenea, cari pot da icoana deplină, din trecut și de astăzi, a unei parohii. Săcărămbul pe vremuri era parohie foarte căutată și dorită. Între cei 18 preoți uniți câți au slujit acolo dela 1796 încoace, mulți au fost cărturari vestiți, ori protopopi cu nume mare. Aproape toți au fost teologi de Blaj.

Scriitorul cărții, d. profesor Armeanca, însuși fiu al Săcărămbului, a făcut o muncă foarte îngrijită și pricepută în această »monografie«, dela care ar trebui să ieie pildă toți preoții tineri și fiecare să scrie istoria satului și a parohiei pe care o păstorește; ar trebui chiar să se facă o lege la vlădicile noastre, că protopop nu mai înaintează nimenea, până nu arată o carte tipărită cu monografia vre-unei parohii! Și ca să ne întorcem iarăși la Săcărămbu: Ce păcat că monografia atât de temeinică și de bine lucrată a dlui Armeanca nu are »și clișee« (chipuri), cari să o facă mai atrăgătoare pentru ochi, mai râvnită. De nicăiri nu se puteau găsi clișee mai interesante și mai frumoase ca tocmai dela Săcărămb! Azi nici nu se mai pot închipui asemenea cărți fără icoane!

Câte 90 Lei: Pavel Ignat, Iosif Mesaroș, Georgiu Selăgean, Negru Ioan, I. S., Vasile Goția.

Alte sume: Rusca Alexandru Lei 293; Iosif Băzgan Lei 200; Liviu Puia Lei 540; Of. parohial Buciumșasa Lei 360; Gheorghe Lar Lei 2200; Nicolae Margaciu Lei 60; Basileu Morariu 98; Feldiorean Gavril Lei 370; Feldiorean Ioan Lei 285; Aron Marina I. N. Lei 40; Zugrav Petru Lei 260; Selegean Petru Lei 80; Iuliu Popa Lei 200; Vinți Dumitru I. D. Lei 275; Dumitru Helju Lei 284; Nicolae Ticaciu Lei 600; Sabo Gheorghe Lei 75; Nicolae Orha Lei 80; Modî Aurel Lei 75; Ioan Iordan Lei 360.

Ms. Gligor Fetița, Garehes, France. Abonamentul pe un an pentru streinătate este de 300 Lei. Dvs. mai aveți de plătit pe anul curent Lei 287. — Adresa am schimbat-o.

Redactor: IULIU MAIOR.

Direcțiunea Școalei Profesionale Dumbrăveni

Aviz

La școala profesională de Fete, grad I din Dumbrăveni, jud. Târnava-Mică, (cu secțiile croitorie, țesătorie și lîngerle) se primesc eleve cari au terminat patru clase primare în clasa I-a, iar care au terminat vre-o clasă de liceu în clasa corespunzătoare.

Taxa de întreținere în internatul școalei 7500 Lei anual, pentru orfanele de războiu 4500 Lei. Taxa de înscriere la școală 700 Lei. — Înscrierile se fac până la 15 Sept.

Direcțiunea

Primăria comunei Sântămărie

No. 673—1932.

Publicațiune

Comuna Sântămărie județul Târnava-Mică, dă în arendă prin licitație publică dreptul de vânat pe hotarul comunei Sântămărie pe timp de 6 ani.

Licitația va avea loc la primăria comunei Sântămărie în ziua de 16 Septembrie 1932 ora 11 a. m. În caz de neprezentare a concurenților se va ținea a doua licitație pe ziua de 1 Octombrie 1932 ora 11 a. m. în localul primăriei Sântămărie.

Prețul de strigare 950 Lei.

Licitația se va ținea în conf. cu art. 88.110 L. C. P. prin strigare.

Condițiile se pot vedea în orele oficioase la sediul notarial în Căpâlna de Jos.

Sântămărie, la 10 August 1932.

Președintele Com. Intr.

Naftailă Spătar.

(95) 1—1.

Notar,

Liviu Pop.

Primăria comunei Căpâlna de Jos

No. 672—1932.

Publicațiune

Comuna Căpâlna de Jos județul Târnava-Mică, dă în arendă prin licitație publică dreptul de vânat pe hotarul comunei Căpâlna de Jos pe timp de 6 ani.

Licitația va avea loc la primăria comunei Căpâlna de Jos în ziua de 14 Septembrie 1932 ora 1 a. m. În caz de neprezentare a concurenților se va ținea a doua licitație pe ziua de 29 Septembrie 1932 ora 11 a. m. în localul primăriei Căpâlna de Jos.

Prețul de strigare 3000 Lei.

Licitația se va ținea în conf. cu art. 88,110 L. C. P. cu oferte închise.

Condițiile se pot vedea în orele oficioase la Primăria comunei Căpâlna de Jos.

Căpâlna de Jos, la 10 August 1932.

Președintele Com. Intr.

Ignat Sofron

(94) 1—1.

Notar,

Liviu Pop

AVIZ.

Se primește ca practicanți un băiat din familie bună la „Ajutorul“

Oclavian Dragea

magazin de coloniale delicatose și mărunțișuri

(92) 2—2

Blaj

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei

Legat întreg în pânză, aurit 340 „

LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ